

Põhikooli vene keele lõpueksamist 2009

Võõrkeele lõpueksami eesmärgid on:

- 1) hinnata põhikooli ja gümnaasiumi riiklikus õppekavas määratletud õpitulemuste saavutatust III kooliastme lõpus;
- 2) anda koolile ning õpetajatele võimalus hinnata oma õpilaste õpitulemusi üleriigilisel taustal;
- 3) suunata põhikooli lõpueksamite sisu ja vormi kaudu õppeprotsessi;
- 4) siduda järjestikuseid haridusastmeid ja -tasemeid;
- 5) anda välishindamise tulemuste põhjal tagasisidet kõigile asjast huvitatud osapooltele ning võimaldada kavandada ja teha muudatusi riiklikus õppekavas, õppekirjanduses, õpetajate täienduskoolituses, võimaldada suunata vastavat arendustööd.

Võõrkeele riigieksam hindab Euroopa Nõukogu keeleoskustaseme B1 ligilähedasel tasemel vastava võõrkeele alaseid pädevusi nelja osaoskuse (kirjutamine, kuulamine, lugemine ja rääkimine) ning keelepädevuse (sõnavara-, grammatika-, semantika- ja ortograafiapädevus) mõõtmise kaudu.

2009. aastal laekus Riiklikule Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskusele 268 tööd 102-st koolist. Valimis oli ühe eksamisooritajaga koole 50 ehk ligikaudu 49%, kahe eksamisooritajaga 21 ehk 21% ning seitsmest enama eksamisooritajaga 6 ehk 7%. Ligikaudu 90% ehk 240 õppurit õppisid vene keelt B-keelena.

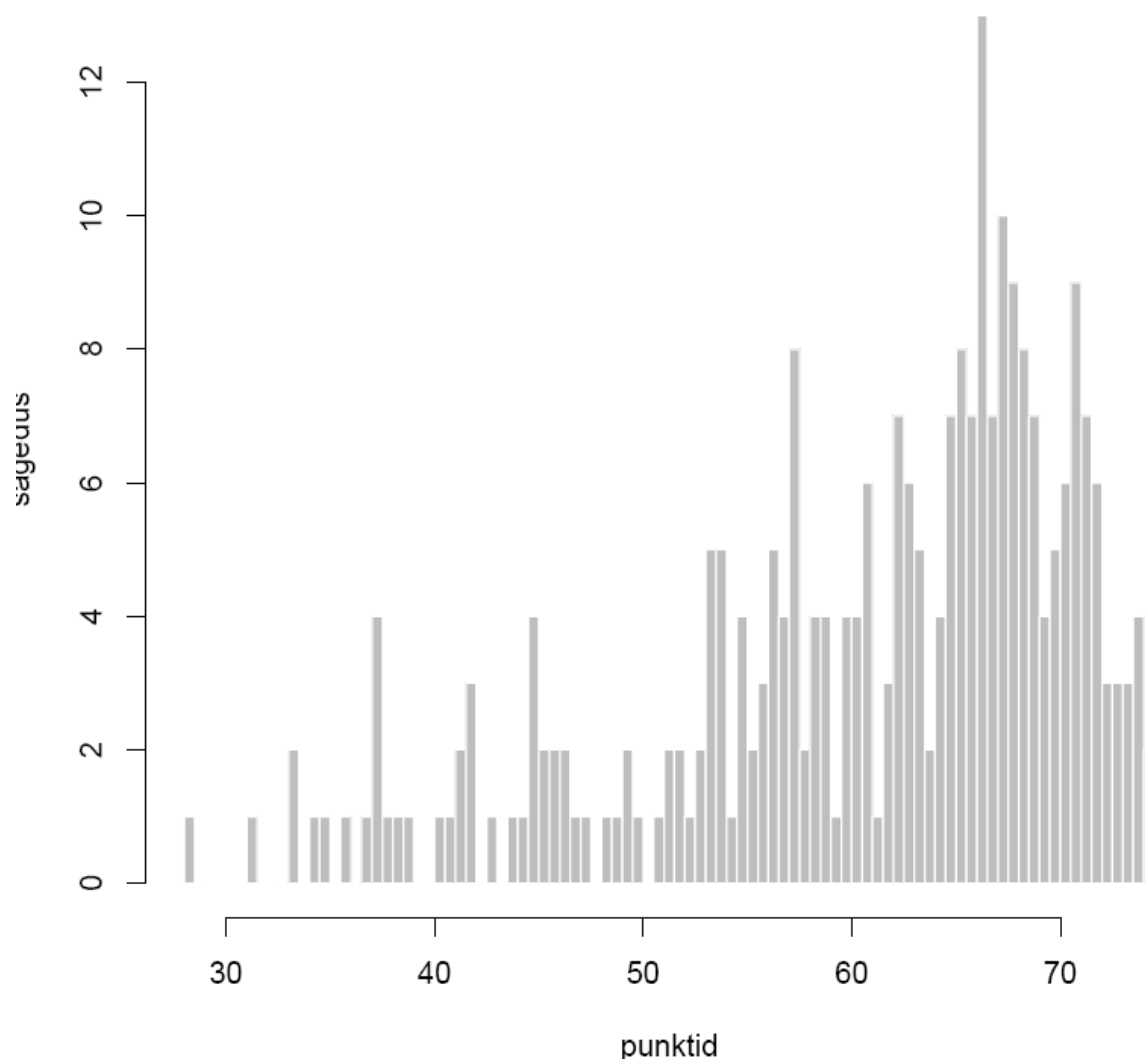
Tabel 1. Üldstatistika nelja aasta lõikes

aasta	valimi suurus	maksimaalne tulemus	minimaalne tulemus	keskmine tulemus	keskmine sooritusprotsent	keskmine hinne
2006	442	75	8	61,70	82,27	4,18
2007	376	75	2	63,64	84,85	4,30
2008	373	74	16	59,04	78,72	4,00
2009	268	74	28	60,85	81,14	4,14

Statistiliste andmete võrdlus näitab, et keskmine sooritusprotsent aastatel 2006–2009 on ühtlaselt kõrge, 2009. aasta keskmine sooritus ei ole märkimisväärselt kõrgem 2008. aasta vastavast keskmisest(vt tabel 1).

Tulemuste jaotus

Valimi maht: 268 , keskmine: 60.9 , st.hälve: 10.2

Joonis 1. 2009. a vene keele eksami tulemuste jaotuskõver

Eksamitöö oli valimi õpilastele pigem kerge: eksami keskmine tulemus on 60,9 punkti ehk 81,14%, mis hindamisskaalal vastab hindele 4,14; kõrgeim tulemus oli 74 palli ja madalaim 28. Valimisse kuulunud õpilaste keskmine aastahinne oli 4,46 palli.

Tabel 2. Lõpueksami tulemused kooli asukoha järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standard-hälve
maakonnakeskus	34	12,69	62,71	83,61	34	66	74	10,43
suurlinn	90	33,58	61,67	82,22	34	63	74	8,05
teeninduspiirkonnata koolid	15	5,60	64,53	86,04	42	70	74	11,35
valla- ja väikelinnakoolid	101	37,69	59,09	78,79	28	62	74	11,50

õhtukoolid	28	10,45	60,38	80,50	35	63	72	9,54
kokku	268	100,00	60,85	81,14	28	64	74	10,16

Tabel 3. Lõpueksami tulemused kooli tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse	14	5,22	60,79	81,05	35	66	72	10,48
lasteaed-põhikool	4	1,49	52,12	69,50	42	52	64	10,08
põhikool	42	15,67	57,90	77,21	28	62	74	11,61
põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena	208	77,61	61,62	82,16	34	65	74	9,71
kokku	268	100,00	60,85	81,14	28	64	74	10,16

Tabel 4. Lõpueksami tulemud soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
poiss	106	39,55	56,99	75,99	28	58	74	11,24
tüdruk	162	60,45	63,38	84,51	34	66	74	8,52
kokku	268	100,00	60,85	81,14	28	64	74	10,16

Kõige kõrgema keskmise tulemuse saavutasid teeninduspiirkonnata koolide õpilased (86,04%), nendega sarnase keskmise tulemuse saavutasid maakonnakeskuste ja suurlinna koolide õppurid (83,61% ja 82,22%). Teiste koolide õpilaste keskmised tulemused olid veidi madalamad, kuid mitte halvad.

Analüüsid eksaminande koolitüübiti, näeme, et parimaid tulemusi saavutasid põhikooli osaga gümnaasiumide ja põhikooli klassidega gümnaasiumide õpilased (82,16% ja 81,05%), ligikaudu 5% madalamad olid põhikoolide õppurite keskmised.

Sooti võrdlus näitab, et poiste ja tüdrukute keskmised tulemused erinevad ligikaudu 10% (keskmised sooritused vastavalt 75,99% ja 84,51%). Vastavalt statistilistele andmetele oli noormeeste keskmine aastahinne 4,17 ja neidudel 4,65 (lõputöö keskmised vastavalt 3,90 ja 4,30), mis on võrreldes 2008. aasta vastavate keskmiste tulemustega ligilähedased. Aastahinnete keskmise (4,46) ja töö hinnete keskmise (4,14) põhjal võib väita, et töö oli valimile jõukohane.

Valimi õpilastest 32,09% sooritasid lõputöö hindele „5”, 50,37% hindele „4” ja 21,68% hindele „3”. Aastahinnete statistika põhjal õppis hindele „5” 58,95%, hindele „4” 28,36% ja hindele „3” 16,79% õpilastest. 2009. aasta lõpueksamitöö kvaliteet (hinded „neli” ja „viis”) moodustab 82,5% (tüdrukutel 90,1% ja poistel 70,8%), edukusnäit (hinded „kolm”, „neli” ja „viis”) — 99,3% (tüdrukutel 100,0% ja poistel 98,1%). Aasta- ja eksamihinnete põhjal võib väita, et eksamitöö oli valimile jõukohane ning oli koostatud nende taset arvestades.

79 viielist ja 7 neljalist õpilast tegid lõpueksami hindele „5”. 72 viielist, 51 neljalist ja 12 kolmelist said lõputöö hindeks „4”. 7 viielist, 16 neljalist, 21 kolmelist ja üks kaheline

sooritasid lõpueksami hindele „3“. Nendest andmetest võib järeldada, et nelja-viielisi õpilasi hinnatakse üle ja kolme-kahelisi alla.

Eksami erinevate osade keskmiste tulemuste võrdlus näitab, et paremini lahendasid õpilased töö lugemis- ja kuulamisosa, mille keskmised tulemused olid 82,41% ja 80,00%, kirjutamisosa oli raskem (keskmine vastavalt 73,82%), valimile ülikergeks võib pidada rääkimist, mille keskmiseks tulemuseks kujunes 92,36%.

Tabel 5. Lõpueksami põhinäitajad osade kaupa

	kuulamine	lugemine	keelestruktuur	kirjutamine	rääkimine
punkte	15	15	15	15	15
keskmine tulemus	11,99	12,36	11,57	11,07	13,85
keskmine sooritusprotsent	80,00	82,41	77,16	73,82	92,36
miinimum	0	4	4	0	0
maksimum	15	15	15	15	15
standardhälve	2,49	2,58	2,31	3,79	2,35

Poiste ja tüdrukute keskmiste osatulemuste analüüs näitab, et need erinevad kuni 20% ulatuses (vt tabel 6).

Tabel 6. 2009. aasta vene keele lõpueksami keskmised osatulemused soo järgi

	kuulamine	lugemine	keelestruktuur	kirjutamine	rääkimine
poisid	76%	80,31%	71,45%	61,07%	90,88%
tüdrukud	82%	83,79%	80,91%	82,16%	93,33%

Kuulamisosa keskmine tulemus oli 2009. aastal 80%. Selle osa keskmiste tulemuste võrdlus näitab, et maakonnakeskuste ja suurlinna koolide õpilased saavutasid sarnaseid kõrgeid tulemusi (82,75 ja 81,85), veidi madalamateks osutusid valla- ja väikelinnakoolide õppurite tulemused (78,28). Tabeli 8 statistilised andmed näitavad, et kuulamisosa ülesannete puhul saavutasid parimaid tulemusi põhikooli osaga gümnaasiumide ja põhikooli klassidega gümnaasiumide õpilased (81,06 ja 80,00). Poiste ja tüdrukute keskmised tulemused erinesid ligikaudu 6% võrra (76 ja 82).

Tabel 7. Kuulamisosa tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	st hälve
maakonnakeskus	34	12,69	12,41	82,75	7	13	15	2,13
suurlinn	90	33,58	12,28	81,85	7	12	15	1,85
teeninduspiirkonnata koolid	15	5,60	12,13	80,89	0	13	15	3,78
valla- ja väikelinnakoolid	101	37,69	11,74	78,28	1	12	15	2,64
õhtukoolid	28	10,45	11,36	75,71	0	12	15	3,19
kokku	268	100,00	11,99	79,93	0	12	15	2,49

Tabel 8. Kuulamisosa tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse	14	5,22	12,00	80,00	7	12	15	2,32
lasteaed-põhikool	4	1,49	11,00	73,33	8	12	13	2,16
põhikool	42	15,67	11,24	74,92	1	12	15	3,11
põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena	208	77,61	12,16	81,06	0	13	15	2,35
kokku	268	100,00	11,99	79,93	0	12	15	2,49

Tabel 9. Kuulamisosa tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	min	keskm (%)	mediaan	maks	standardhälve
poiss	106	39,55	11,43	0,00	76	12	15	3,05
tüdruk	162	60,45	12,35	6,00	82	13	15	1,97
kokku	268	100,00	11,99	0,00	80	12	15	2,49

Valimi keskmine tulemus lugemises oli 82,41%. Analüüs asukohatüübiti näitab, et keskmised tulemused on üsna sarnased (vt tabel 10), väga kõrge tulemuse saavutasid teeninduspiirkonnata koolide õpilased (90,67). Nii nagu kuulamisosas saavutasid ka lugemisosas parimaid keskmisi tulemusi põhikooli osaga gümnaasiumide ja põhikooli klassidega gümnaasiumide õpilased (83,30 ja 83,33). Poiste ja tüdrukute lugemisosas keskmised tulemused oluliselt ei erine (80,31 ja 83,79).

Tabel 10. Lugemisosas tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
maakonnakeskus	34	12,69	12,21	81,37	6	14	15	2,72
suurlinn	90	33,58	12,62	84,15	4	13	15	2,30
teeninduspiirkonnata koolid	15	5,60	13,60	90,67	7	15	15	2,47
valla- ja väikelinnakoolid	101	37,69	11,91	79,41	4	13	15	2,89
õhtukoolid	28	10,45	12,68	84,52	4	13	15	2,58
kokku	268	100,00	12,36	82,41	4	13	15	2,65

Tabel 11. Lugemisosas tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse	14	5,22	12,50	83,33	4	14	15	3,18
lasteaed-põhikool	4	1,49	11,25	75,00	8	12	13	2,36
põhikool	42	15,67	11,76	78,41	4	13	15	3,11

põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena	208	77,61	12,50	83,30	4	13	15	2,51
kokku	268	100,00	12,36	82,41	4	13	15	2,65

Tabel 12. Lugemisosatulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standard- hälve
poiss	106	39,55	12,05	80,31	4	13	15	2,88
tüdruk	162	60,45	12,57	83,79	4	13	15	2,47
kokku	268	100,00	12,36	82,41	4	13	15	2,65

Keelestruktuuri osa keskmine tulemus oli 77,16%. Kõrgeima tulemuse saavutasid teeninduspiirkonnata koolide lõpetajad (85,78). Keskmiste tulemuste võrdlus kooli tüübi alusel näitab, et 2009. aasta keelestruktuuri osa keskmised tulemused erinevate koolide õppuritel osutusid üsna sarnasteks (vt tabel 14). Poiste keskmine tulemus osutus ligikaudu 10% võrra tüdrukute omast madalamaks (vt tabel 15).

Tabel 13. Keelestruktuuri osa tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	st hälve
maakonnakeskus	34	12,69	11,93	79,51	8	12	15	2,27
suurlinn	90	33,58	11,62	77,48	4	12	15	2,26
teeninduspiirkonnata koolid	15	5,60	12,87	85,78	9	13	15	1,74
valla- ja väikelinnakoolid	101	37,69	11,17	74,49	4	12	15	2,49
õhtukoolid	28	10,45	11,75	78,33	8	12	15	1,91
kokku	268	100,00	11,57	77,16	4	12	15	2,31

Tabel 14. Keelestruktuuri osa tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standard- hälve
gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse	14	5,22	11,71	78,10	8	12	15	1,95
lasteaed-põhikool	4	1,49	10,88	72,50	7	12	14	2,87
põhikool	42	15,67	11,11	74,05	6	12	15	2,29
põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena	208	77,61	11,67	77,82	4	12	15	2,33
kokku	268	100,00	11,57	77,16	4	12	15	2,31

Tabel 15. Keelestruktuuri osa tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
poiss	106	39,55	10,72	71,45	4	11	15	2,37

tüdruk	162	60,45	12,14	80,91	6	13	15	2,10
kokku	268	100,00	11,57	77,16	4	12	15	2,31

Kirjutamisosa keskmine tulemus oli 2009. aastal 73,82%. Analüüsisdes keskmisi tulemusi asukoha tüübi järgi, näeme, et teeninduspiirkonnata koolide õppurid näitasid kõrgeimat tulemust (88,44), ligikaudu 9% madalamaks osutus maakonnakeskuste koolide lõpetajate keskmine tulemus (79,12). Analüüs koolitüübiti näitab, et erinevused on väiksemad kui piirkondliku võrdluse puhul. Parimaid tulemusi saavutasid põhikooli osaga gümnaasiumide õpilased (75,19), teiste koolide, välja arvatud lasteaed-põhikooli, tase on sarnane.

Sooti võrdlus näitab, et tüdrukud olid kirjutamisülesannete sooritamisel oluliselt tulemuslikumad kui poisid (vt tabel 18).

Tabel 16. Kirjutamisosa tulemused asukoha tüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
maakonnakeskus	34	12,69	11,87	79,12	1	14	15	3,74
suurlinn	90	33,58	11,23	74,89	0	12	15	3,38
teeninduspiirkonnata koolid	15	5,60	13,27	88,44	6	14	15	2,52
valla- ja väikelinnakoolid	101	37,69	10,56	70,40	0	12	15	4,11
õhtukoolid	28	10,45	10,27	68,45	1	11	15	4,01
kokku	268	100,00	11,07	73,82	0	12	15	3,79

Tabel 17. Kirjutamisosa tulemused koolitüübi järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
gümnaasium, mille juures on põhikooli klasse	14	5,22	10,71	71,43	3	12	15	3,79
lasteaed-põhikool	4	1,49	6,00	40,00	0	6	12	5,16
põhikool	42	15,67	10,65	71,03	0	11	15	3,56
põhikool ja gümnaasium, mis tegutsevad ühe asutusena	208	77,61	11,28	75,19	0	12	15	3,76
kokku	268	100,00	11,07	73,82	0	12	15	3,79

Tabel 18. Kirjutamisosa tulemused soo järgi

	N	N (%)	keskm	keskm (%)	min	mediaan	maks	standardhälve
poiss	106	39,55	9,16	61,07	0	10	15	4,40
tüdruk	162	60,45	12,32	82,16	0	13	15	2,68
kokku	268	100,00	11,07	73,82	0	12	15	3,79

Lõpueksamitöö analüüs ülesannete kaupa näitab, et valimile osutus väga lihtsaks keelestruktuuri 1. ülesanne, mis oli kolmese valikuga valikvastustega ülesanne ning kontrollis tegusõna tähenduse tundmist. Kerge oli ka lugemisosa 1. ülesanne, mis põhines

ilukirjanduslikul tekstil ning oli sobitusülesanne: õpilasel tuli üheksast lausest seitsmele leida õige koht tekstis. Kuulamisosa 1.ülesanne, mis põhines raadiosaate katkel, milles õpilased avaldasid arvamust mobiiltelefonide kasutamise kohta koolis, ei valmistanud samuti valimile raskusi; sisuliselt õige vastus tuli leida kolme etteantud variandi hulgast (vt tabel 19).

Analüüsidest poiste ja tüdrukute keskmisi tulemusi ülesannete kaupa (vt tabel 19) näeme, et noormeeste tulemused erinesid neidude omadest enim struktuuriosa teise ülesande puhul (keskmised sooritusprotsendid vastavalt 62,45 ja 74,75). Ülesanne oli lünkülesanne ja kontrollis arvsõna käänamist ning kasutamist nimisõnaga. Ka kirjutamisosa kuulutuse ja kirja kirjutamise puhul (keskmised sooritusprotsendid vastavalt 53,14 ja 74,59 ning 63,05 ja 84,05) pakkusid tüdrukud poistele konkurentsi.

Tabel 19. Ülesannete põhinäitajad

	punkte	keskmine sooritusprotsent M/N	min punkte	maks punkte	st hälve
kuulamise 1. ül	7	81,93 (75,47/86,16)	0	7	1,41
kuulamise 2. ül	8	78,17 (76,89/79,01)	0	8	1,45
lugemise 1.ül	7	84,17 (82,08/85,54)	0	7	1,66
lugemise 2.ül	8	80,88 (78,77/82,25)	0	8	1,50
keelestruktuuri 1.ül	5	95,19 (94,25/95,80)	2,5	5	0,43
keelestruktuuri 2.ül	5	76,46 (62,45/74,75)	0	4,5	0,46
keelestruktuuri 3.ül	5	66,42 (57,64/72,16))	0	5	1,28
kirjutamise 1.ül	3	66,11 (53,14/74,59)	0	3	0,93
kirjutamise 2. ül	12	75,75 (63,05/84,05)	0	12	3,07

Suulise osa hindamise tulemusi ei ole võimalik analüüsida, sest õpilaste vastuseid ei lüüakse.

Koolide hindamiskomisjonid töötasid hästi, suuremaid eksimusi ei olnud. Üksikute tööde hindamisel võis märgata kiirustamisega seotud hooletusvigu ning erisusi vigade märkimisel ja nende arvestamisel, mis viitab sellele, et mõned hindajad ei järginud hindamisjuhendit.

Õpetajate tagasisidelehtedelt selgub, et eksamitööga jäädid valdavalt rahule ja töö vastas raskusastmelt ootustele. Eksamitöö tekstide ja ülesandeid peeti huvitavaks ning õnnestunuks. Hindamisjuhend oli mõistetav ja hindamiseks sobiv. Üksikud õpetajad pidasid ebamugavuseks „võtme“ leidmist Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse kodulehelt.

Mare Kasuri
Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus
Peaspetsialist (vene keel võõrkeelena)